

24.03.2021

Alumnihaastattelussa Sara Norja ja Heini Kannisto

Alumnihaastattelussa Sara Norja (kognitiotiede) ja Heini Kannisto (tietojärjestelmätiede) kertovat muistoja opiskeluajoiltaan ja työelämään siirtymisestä. Aamukahvit on Jyväskylän yliopiston Informaatioteknologian tiedekunnan oma podcast. Podcastissa murretaan myyttejä IT-alalla opiskelusta sekä ratkotaan opiskelijoiden päivän polttavia pulmia hyvässä seurassa kahvikupin äärellä.

Laura: Tervetuloa taas aamukahvien äärelle. Tänään meillä on studiossa Emma ja Laura. Tällä hetkellä me eletään tän koronatilanteen vuoksi aika epävarmaa aikaa ja esimerkiksi meidän alumnipäivä on nyt jouduttu valitettavasti siirtämään. Mutta onneksi tämän päivän jaksossa saadaan kahdelta IT-tiedekunnan alumnilta ajatuksia työelämästä ja ehkä vähän siitakin, mitä opintojen aikana voi ottaa huomioon työelämää silmällä pitäen.

Intro: Aamukahvit IT-tiedekunnassa, rakkaudella Mattilanniemestä!

Laura: Vierailevina alumneina meillä on täällä tänään Sara, joka on valmistunut kognitiotieteeltä sekä tietojärjestelmätieteeltä valmistunut Heini. Aloitetaan sillä, että jos lyhyesti esittelette itsenne.

Heini: Okei, mä oon Kanniston Heini. Tosiaan tietojärjestelmätieteistä valmistunut maisteriksi vuonna 2018 kesällä ja tällä hetkellä toimin tuotantopäällikkönä Pemgon Oy-nimisessä yrityksessä. Ja me tehdään datavisualisointia ja data-analytiikkaa ja autamme meidän asiakkaita menestymään heidän omalla datallaan paremmin.

Sara: Okei, mä oon Sara Norja. Mä olen semmosessa firmassa kuin Huld Oy ja ollaan vaihdettu monta kertaa nimeä siitä lähtien, mitä aloitin opiskelujen jälkeen tuolla töissä. Mutta mä teen pitkälti konsultin hommia. Sehän ei nyt kerro kenellekään yhtään mitään, niin paljon UX-suunnittelua ja projektitöitä ehkä pääsääntöisesti. Projektipäällikkönä oon aika monissa jutuissa mukana. Hirveen monipuolinen työnkuva on, vaikea sanoa yhtä asiaa, joten yleensä tyydyn sanomaan, että olen tottu ja teen vähän kaikkea. Olen siis valmistunut kognitiotieteiltä pikkusen vajaa kolme vuotta sitten ja siitä lähtien olenkin ollut tässä samassa firmassa töissä.

Emma: Voitaisiin tähän alkuun heti keskustella vähän opiskeluajoista ennen kuin mennään tarkemmin työelämään. Haluutteko vähän jakaa teidän opiskelutarinaa? Mitä ootte opiskelleet pää- ja sivuaineina ja onko opintojen varrelle mahtunut jotain merkityksellisiä hetkiä, joiden koette erityisesti vaikuttaneen teidän tämän hetkiseen tilanteeseen tai muuten tulevaisuuteen?

Heini: No mä voisin sen verran avata taustaa enemmän. Tosiaan vajaa kaksi vuotta sitten, kun valmistuin, niin se oli mun kolmas IT-alan tutkinto. Että mä sitä ennen olin, lukioaikoina kaksoistutkinnolla opiskellut myös datanomiks ja sitten myös ICT-tradenomiks tuolta ammattikorkeakoulusta. Tietojärjestelmätieteiden maisteriopinnot aloitin 2013 ja tosiaan päättyi vajaa kaksi vuotta sitten. Ja yks tietenkkin se, et tänä vuonna tulee viides vuosi täyteen tossa yrityksessä, jossa mä oon töissä, Pengon Oy:ssä. Ja yks semmonen hetki oli, kun mä tavallaan löysin ton data-analytiikka puolen. Se tuntui heti omalta jtuulta. Et se oli

monen tekijän summa. Siihen vaikutti hyvin paljon se, etten periaatteessa keskittynyt vaan opiskeluun, vaan myöskin verkostoitumiseen ja tapahtumissa avustamisiin ja käymisiin. Esimerkiksi Kasvu Openissa tutustuin yhteen henkilöön, kuka tutustutti mut yhdelle toiselle henkilölle, kenen kautta tutusuin sitten tähän Business Intelligencen eli tähän data-analytiikka puoleen, jota kautta pääsin sit työharjoitteluun toiseen firmaan. Ja sitä kautta tutustuin yhdellä kurssilla tietotekniikan opiskelijaan, joka oli töissä täällä Pengon Oy:ssä ja päädyin sitten hakemaan Pengonille töihin vähän myöhemmin, kun kurssit oli siinä vaiheessa, ettei ollut enää mitään jäljellä, et oli vaan "gradu". Et se oli varmaan se tärkein itselle. Et verkostot ja se data-analytiikkapuolen löytäminen. Vaikken nyt suoranaisesti mitään dataan liittyviä kursseja käynytään.

Sara: Ei sitä aina kursseja kaiken tekemiseen tarvii.

Heini: Nii, kyllä.

Sara: Mä olen päätenyt ihan sitten taas muuta kautta koko alalle. Mä olen ollut terveydenhuollossa alunperin. Mä opiskelin labrahoitajaksi silloin ihan ekana, ihan arpanoppaa suunilleen heittämällä päädyin lukiosta sitten labrahoitajakouluun. Ja sieltä valmistauduttuani ehdin olla töissä jonkun aikaan, mutta mulla paloi ihaa hirveesti kiinni siihen tietojärjestelmiin, tai siis terveydenhuollon tietojärjestelmiin, mitä oli käytössä. Ja tuli sellainen olo, että näille on pakko päästä tekemään jotain. Sit mä olin ollut semmonen mini-nörtti joskus aikaisemminkin, että paljon kaikkea nettisivujuttuja olin tehnyt. Jitenkin mun sisareni onnistui saamaan minut opiskelemaan tietotekniikkaa sieltä labra.. kun olin ollut vuoden suunilleen töissä. Päädyin sitten tietotekniikkaa opiskelemaan. Ja siinä vaiheessa ehkä tapahtui se merkittävä asia. Se, että ihan vahingossa, kun kesäkurseja mietin, että mitä opintoja sitä tekisi, niin löysin jonkun Korppia selaamalla jonkun kognitiotieteen peruskurssin, minkä kävin sitten siinä kesän aikana. Ja se oli menoa sitten siinä. Sitä piti saada pääaine vaihtoon ja valmistuin lopulta sieltä.

Emma: Oliko teillä jotain sivuaineita opiskeluaikoina?

Heini: No mä vähä yritin sitä Basic Business Studies. Mutta mä tein osan kursseista sit suomeksi tarjonnan vuoksi, joten se oli sit se kauppakorkeakoulun liiketoiminta opinnot. En muista virallista nimee.. Mutta niistä on ollut kyllä paljon hyötyä. Koska me tehdään paljon talousraportointia myös asiakkaille, niin sitä kautta sitten on se talouspuoli tullut myös tutuksi, mutta myöskin yrittäjäyys, mikä ittäni kiinnostaa, niin on ollut semmoinen kantava teema pienessä yrityksessä kuitenkin. Miten olla yrittäjähenkilö yrityksen sisällä.

Sara: Okei. Mulla ei varsinaisesti ollut hienoa sivuainekokonaisuutta. Minä opiskelin kursseja sieltä ja täältä. Kävin muistaakseni jotain bilsan kursseja, koska oli se labrahoitajajuttu. Ja sitten ihan kyllä sekavasti. Aikuiskasvatustieteen opintoja mä tein sitä perusopintoja ehkä puoliväliin, mutta sitten tuli vauva ja sit se jäi siihen se homma. Että tota, ei tullut semmosia kokonaisuuksia. Ulos pääsin kuitenkin.

Laura: Onneks niitä ehtii tekee aina lisää, jos siltä tuntuu.

Sara: Ehtii, ehtii. Kyllä se onmielessä käynyt, että vois tehdä ne loppuun jonain päivänä.

Laura: Jonain päivänä. Mua kiinnostaa kans tietää onko teillä ollut jotain unelma duunia mielessä silloin opiskeluaikoina vain onks se sit enemmän - tai sulla ilmeisesti ainakin, Heini, se muovautui siinä vähän matkan varrella sitten?

Heini: Joo, mulla oli työkokemusta kertynyt jonkin verran ennen kuin aloitin TJT:llä. Että oli hyvin niin kuin mä pystyin niitä kursseja pohjauttamaan sellaiseen yrityselämään siinä vaiheessa, et mä olin ollut IT-alan ensimmäisiä hommia oli tietokoneasentaja. Mä tein niitä hommii pari vuotta, mut siinä oheessa myös projektikoordinaattorin hommia IT-projektiss. Tota Service Deskissä oli myös vahva kokemus. Ja ajattelen, et niitä vahvuuksia, mitä sieltä kautta on saanut sitten niin kun niistä muovautuu mun unelmatyö. Mulla oli ehkä vähän unelmatyöpaikka, mihin mä halusin, kun se tuli vastaan. Mulla oli tosi vahva tunne hakea just tonne töihin. Ja siellä ei ollut avoin haku meneillään, ei ollut mitään rekryä. LAitoin avoimihakemuksen ja soitin sinne sitten ja kyselin oisko teillä jotain HR-osastoa, mutta eihän niillä ollut, kun niillä oli jotain 11 työntekijää. Sitten keskustelin toimitusjohtajan kanssa ja silloisen tuotantopäällikön kanssa ja todettiin vaan siinä, että eiköhän jonkunlainen rooli mulle muotoudu siellä yrityksessä Pengonilla. Ja siellä on nyt oltu melkein viis vuotta. Että konsultin hommista aloitin ja projektipäällikön hommia on tehnyt myös paljon ja nyt tuotantopäällikön hommat myöskin. Että nyt on tämmönen kolmoisrooli itellä. Että tää tuntuu tällä hetkellä unelma työltä. Mä tykkään tosi paljon ja mä oon onnellinen, että mä oon sitten löytänyt monen summana, ehkei tällaista roolia edes ollut olemassa, kun aloitin opiskelut. Kun tää on muotoutunut mulle itelle.

Laura: Kyllä, ja mun mielestä on ihan hyvä tuoda esille, et ei se välttämättä oo se ensimmäinen paikka. Et sitten just sitä kokemusta. Et se kokemus on arvokasta joka tapauksessa.

Sara: Aika harvoin on varmaan ensimmäinen paikka on ehkä semmonen. Ainakin mulla itselläni. Mulla on tähän sun kysymykseen kaksi vastausta, joista ensimmäinen on se, että silloin, kun mä olin se 15-vuotias pikku nörtti siellä hakkasin nettisivuja, niin mä olin sitä mieltä, ey minä lähdän opiskelemaan TJT:lle käytettävyyttä ja minusta tulee käytettävyyshminen. Ja sitten monen mutkan kautta nyt ilmeisesti olen siinä tilanteessa, että niitä hommia mä nyt jossain määrin teen. Vähän monipuolisemmasta näkökulmasta kuin mitä ajattelin silloin 15-vuotiaana. Mut sitten toinen näkökulma tähän on se, kun mä olin ollut siellä tietotekniikalla opisekelemassa sillai, et mä aloitin joskus mä aloitin vähän myöhemmin kuin muut, kun oli tämä sillon ainakin, en tiedä onko enää, mutta silloin ainakin se semmoinen jatkuvahaku, et pysty melkein milloin vaan hakee. Ja mulla sitten työsopimus sattui loppumaan vasta siinäsyyskuun loppuun, niin mä pääsin vasta lokakuussa aloittamaan muiden mukana. Mutta siitä meni muutama kuukaus, niin mä maaliskuussa seuraavana vuonna sitten aloitin työn, tai sellaisen harjoittelun, mä olin semmosessa firmassa, joka teki näitä terveydenhuollon tietojärjestelmiä. Ja mä olin siellä ihan niin kuin softakehittäjänä. Ja se oli itseasiassa ihan hirveetä hommaa mä totesin. Vaikka mä aattelin, et mä haluan mennä tekemään parempi järjestelmiä. Mä totesin, et "ei, en mä voi thedä tätä. Tää on iha hirveetä". Sitten tulin takas opiskelemaan ja opiskelin lisää, ja nyt ei tarvii ihan siinä määrin tehdä sitä työtä, mitä siellä tein sitten. Ihan hyvä työpaikka se oli, ei siinä mitään. Mutta mä totesin, että tämä homma ole mitä minä haluan tehdä elämälläni.

Laura: Niin, sitä varmaan sit monesti käy, et ekaa ajattelee "vitsi, tollasta työtä mä haluan tehdä". Ja sit kun sitä kokeilee, niin voi huomata, ettei se välttämättä ehkä nyt ookkaan mulle se juttu.

Sara: Niinpä.

Laura: Mutta aina kannattaa kokeilla sittenhän sitä tietää.

Sara: Mut se on ollut hirveen opettavaista nykyään, kun tekee tommosessa taloushommissa, softakehitystäkin tehdään, niin on hirveän hyvä tälleen, et tietää vähän,

mitä se prosessi siinä koko touhussa.

Heini: Kyllä, se on ihan korvaamatonta.

Sara: Mmm.

Emma: Kun tulee taas kesätyökausi ja monet meistä opiskelijoista hakee just kesätöitä, niin missä vaiheessa opintoja te saitte ensimmäisen semmosen työn, joka vastas teidän mitä te opiskelitte?

Heini: Mä sain aika.. Mulla on käynyt myös hirveen hyvä tuuri näiden työkokemusten kanssa. Et varmaan jo ihan ensin silloin lukioaikoina. Mutta mä olin tuolla Nokialla pari kesää, ja sinne tein sen ensimmäisen päättötyöni. Mutta on mulla ollut välissä istten sellaisia jakosja, että oon tehnyt onneksi jotain muutakin. Mä oon ollut vaateliikkeessä töissä ja sitten tehnyt ihan muitakin, muun alan hommia. Ja tota.. Joka kesä oon jotain tehnyt, paitsi yhtenä kesänä, sitten itseasiassa en meinannut löytää kesätöitä, niin mä lähin sitten ulkomaille vähän tuonne Kanarialle vähän sulkeltelee. Mut sittenkin mä sain kuitenkin yliopistolta tota yhden nettisivun päivitysprojektin, ja ne antoi mulle sinne läppärin mukaan ja sieltä sitten vähän pienellä tuntipalkalla. Toinen itseasiassa semmoinen väljakso on ollut, että olen ollut reppureissaamassa tuolla Aasiassa, niin sitten en oo kyllä tehnyt mitään. Suunilleen puolen vuoden tauko oli työelämästä ja opinnoista. Kymmene vuotta sitten 2009. Muuten oon kyllä aina painanut jotain duunii. Kiitollinen itselleni niistä pienistä irtiottoista, mitä on ollut viime vuosikymmenellä muutama. Eiku toissa vuosikymmenellä!

Laura: Tommost ehkä monesti sellaisia, mitä saatetaan miettiä et "voinko mä vaikka olla puoli vuotta poissa työelämästä ja kaataako se kaiken ja saanko mä sen jälkeen enää töitä". Mutta ilmeisesti senkin jälkeen pystyy.

Heini: Mä kiitän 26-vuotiaasta itseäni silloin 11 vuotta sitten tai 10 vuotta sitten, että tota uskoin siihen, että elämä kantaa, vaikka irtisanon työn ja asunnon ynnä muut. Niin jotain tulee tilalle ja mahdollisesti parempaa. Ja niin siinä kävikin. Pystyy ottaa rennosti sen reppureissun ajan.

Sara: Ja joo se on musta hirveen tärkeätä, että tekee jotain muutakin. Kyllä saa vähän perspektiiviä siitä, että jos tekee jotain vaatekaupan myyjän homma tai jotakin kuin pelkästään nysvää siellä näppäimistönsä ääressä. Näkee ihan ihmisiäkin välillä, niin se mun mielestä auttaa kyllä tosi paljon. Ihan työssä. Mut mä unohdin jo mikä se alkuperäinen kysymys oli.

Laura: Eli milloin sai ensimmäisen...

Sara: Nii, milloin sai ensimmäisen työpaikan! Siellä labrakoulussahan mätosiaan sain kesätöitä aika helpostikin. Mutta sitten kun tulin tänne IT-puolelle, niin ehdin olla sen mitä viisi kuukautta koulussa tai yliopistossa opiskelemassa ennen kuin lähdin puoleksi vuodeksi työharjoitteluun tai töihin. Et se oli aika helppo nakki silloin. Mut se sattuu ehkä osumaan tosi hyvin, koska siihen vaikutti paljon se, että oli se terveydenhuollon tausta mulla. Ja siit on ollut kyllä tosi paljon iloa muutenkin työssä ja muualla, kun jos on tullut semmosia aikoja, ettei ookaan kesätöitä ehkä saanut, niin sitten on aina voinut mennä labraan töihin, että sieltä on löytynyt kyllä. Tosin ei niitä nyt hirveen monta kesää tainnut olla. Mä olin sen yhden siellä harjoittelussa, seuraavana taisin olla sitten labrassa yliopistolla myöskin kyllä, ja sitten mä tota olin sen jälkeen äitiyslomalla ja sitten mä taisin valmistua. Ehkä. Saattoi siinä olla joku vuosi välissä, mutta kuitenkin.

Laura: Päästiin käsittelemään kesätöitä, niin puhutaan vähän työnhausta. Onks teillä vinkkejä siihen, et minkä te ootte kokenut toimivaks? Tossa sä äsken sanoit Heini, että sä teit sen avoimn hakemuksen ihan. Mutta onko muita vinkkejä sulla ja Saralla?

Heini: Mä koen, että sitä rohekutta vaan tarvii yksinkertaisesti olla. Kannattaa tehdä ne taustatyöt, et mitä firmoja on mahdollista, mikä sitten enemmän sytyttäis. Et rohkeesti hakee sinne. Ei välttämättä hae niitä avoimia pelkästään. Kun sä haet avoimella hakemuksella ja otat suoraan rohkeesti puhelimen käteen ja soitat perään, niin siinä on vähemmän kilpailuakin. Ja sä jätät mieleen. Et tää on mun vinkki kesätyönhaussa myöski kuin ihan normaalissa työpaikanhaussa. Kesätyönhaku on erittäin tärkeä, koska se saattaa monesti johtaa ihan vakituiseen työsuhteeseen myöskin. Rohkeutta.

Laura: Onks sulla vinkkejä siihen, kun soittaa. Et mitä siinä kannattaa sanoa?

Heini: Ite oon kokenut, että jos on laittanut hakemuksen aiemmin johonkin osoiteeseen minkä on löytänyt. Niin siinä on hyvä tämmöinen aasinsilta, et esittelee reippaasti itsensä ja sanoo "oon laittanut teille hakemuksen" ja kyselee, vaikka, että obkohan sitä mahdollisesti käsitelty tai muuta vastaavaa, niin siitä se alkaa soljua se keskustelu.

Laura: Joo, kyllä.

Sara: Mä sanoisin kans just tuosta, että ehkä ennemminkin kuin lähtee sellaiseen silmittömään hakurumbaun, että hakee kaikkialle, niin kattoo semmoisia paikkoja, mihin oikeasti haluaisi mennä tai miettii mitä annettavaa itsellään olisi sinne, kun se aina kyllä varmasti lisää niitä mahdollisuuksia työllistyä. Mulla on nyt, tietysti, kun näitä työpaikkoja ei määrällisesti niin hirveesti oo, mutta se ensimmäinen paikka, missä mä oli harjoittelussa. Niin sinne mä keksin ihan yhtäkkiä hakea, et hitsi vieköön, et mulla on tässä tällainen kynä, missä on tän firman logo". Ja mä kattelin sitä hetken aikaan ja mietin, et kyll näillä vois ehkä olla kesätyöntekijöillekin tarvetta. Ja pistin hakemusken sinne ja pääsin sitten sitä kautta. Sitten toisaalta tää nykyinen työpaikka oli semmonen, et mä olin vielä opiskelin ja alko olee gradu puuttuu ja jotakin pitäis tehdä ja töitäkin pitäis tehdä, niin olin just äitiyslomalta tullut pois. Niin aloin siinä mietiskelemään jotain pitää tosiaankin keksiä. Ja sitten oli jotkut rekrymessut. Mä olin siellä yliopiston edustaja töissä. Olinkohan opiskelijalahettiläänä vai IT-tiedekunnan jonain apulaisena. Tämmösenä mannekiinina siellä. Siellä sitten käväsin nopsasti läpi ne rekrymessuosastot sitten. Kattelin vähän, mitä siellä oli, mutta siellä oli niin paljon ihmisiä, ettei mahtunut väliin mihinkään. Niin seuraavana päivänä lehdestä vaan satuin lukemaan, et yks tämmönen firma kaipaa tämmösiä konsultteja, jotka tietäisivät jotain terveydenhuollosta ja jotain IT-alasta. Ja sit mä totesin "tuo on varmaan niin kuin minä" ja sitten hain sinne. Ihan avoimen hakemusken kautta kanssa päädyin.

Laura: Joo, mä vielä kysyisin siitä, kun sä puhuit verkostoitumisesta. Niin onko teillä siihen - mitkä te ootte kokenut hyviksi tavoiksi verkostoitua sitten muihin alan ihmisiin? Onko siihen jotain vinkkejä?

Heini: No ainejärjestöt. Et tietenkin se on helpointa aloittaa siitä läheltä, ja kursseilla on avoin ja juttelee muillekin. Ja sitä kautta saattaa löytää ihan sydänystäviäkin. Itellä on kokemusta siitä. Mutta sitten, itse oon ollut nuorkappakamarin toiminnassa täällä Jyväskylässä mukana. Nyt kuutisen vuotta, et mä olin aloittanut sen vähän ennen noita TJT-opintoja. Se oli mun tällainen toinen verkosto, joka vahvistui siinä kokoajan. Sitten myöskin. Ja sitä kautta pääsi kaikkiin mielenkiintoisiin projekteihin. Tapahtumaprojekteihin ynnämuuta. Sit välillä pitää silmät auki kaikista tapahtumista, mis vois olla talkoolaisena tai tapahtumista, mis vois mennä vieraaksi. Sellaiset tilaisuudet myöskin.

Sara: Mitenkään vähättelemättä tätä verkostoitumisen tärkeyttä. Jos on sellainen epäsosiaalisempi niin kuin minä, eikä ole sillai suunapäinä menossa kaikkialle, niin ihan hyvin on käynyt kyllä silti. Kyllä ne verkostot on siinä työelämän aikana kasvanut, kun on saanut tehdä monille eri asiakkaille projekteja ja päässyt sitä kautta tutustumaan. En silloin opiskeluaikoina - varsinkaan enää, kun olin sen labrakoulun käynyt ja opiskelijariennot käynyt siinä vaiheessa ja sitten vähän myöhemmin tulin opiskelemaan yliopistolle. Niin ei jaksanut enää samallalailla käydä kaikkialla, niin ei ole minun mielestäni ole mennyt sivusuunkaan mitään siitä syytä.

Laura: Ja ehkä mä olen myös huomannut sen, että iahn omista harrastuksista, jotka ei liity mitenkään siihen omaan opiskelualaan, saattaa myös bongata semmosia ihmisiä sitten, että sitä alkaa juttelemaan ja yhtäkkiä huomaakiin, että ollaan vaikka opiskeltu samalla alalla ja sitä kautta saa sit siihen alaan liittyviä tuttuja.

Heini: Nimenomaan. Verkostoituminen ei missään nimessä ole vain sitä, että tuo omaa työosaamista esille ettien potentiaalisia työnantajia, vaan nimenomaan ystäviä ja saman henkisten ihmisten etsimistä ja löytämistä.

Laura: Kyllä.

Emma: Joo, me ollaan aika paljon puhuttu opinnoista ja työelämästä. Mutta ehkä tähän vielä voitaisiin ottaa miten on sujunut siirtyminen siitä, että ootte ollut täyspäiväinen opiskelija työelämäään? Ja onko se työelämä ollut samanlaista, kun olette vaikka opintojen alkuvaiheilla ajatellut sen olevan?

Heini: No, mä voisin tässä tuoda tähän vastauksen silleen vinkkinä. Se siirtyminen työelämään on paljon helpompaa, jos sulla on vaikka kun sä haet sinne töihin, niin sä oot vaikka samalta alalta kirjoittanut gradun ja tehnyt harjoittelun. Mitä enemmän sä pystyt tuoda sitä sun kiinnostusta just sitä alaa ja sen yrityksen toimialaa kohtaa, niin sen helpompaa se on todistaa, et sä oot aidosti oikea henkilö heille. Et ne ois mun vinkit. Pyrkii keskittämään johonkin tiettyyn asiaan, että toki kaikki ollaan jollain tavalla generalisteja sitten täs tiedon oppimisessa - tai osaamisessa tarkoitin. Mutta että jollain tapaa sen ydinosaamisen tuo esille.

Sara: Ja minun mielestäni tämmöisten ryhmätöiden tekemisen tärkeyttä ei voi vähätellä yhtään, sillä sitä on työelämä käytännössä kokonaan. Vaikka se oli ihan kauheata aina opiskellessa niitä ainaisia ryhmätöitä vääntää ja aina piti sopia aikatauluja ja aina joku ei tehnyt jotakin. Niin se on ihan samaa töissäkin. Siitä ei pääse karkuun, ellei perusta jotain omaa yritystä, missä tekee jotain työtä, missä ei tarte koskaan tavat ketään. Mutta mun mielestä se on semmoinen asia, mihin kanttaa ehkä varautua. Se kyllä jatkuu siellä.

Heini: Mä haluan vastata tohon kans. Mä olin tavallaan yllättynyt, miten nyt esim löysi monipuolisen paikan, et pysty kehittää yritystä, mutta myöskin omaa osaamista. Ja se riippuu siitä millainen työyhteisö siellä on. Että kuinka monipuolisia ne työtehtävät on. Toivon, että kaikki kuulijat löytävät sellaisen työpaikan, missä sun taitoihin luotetaan ja sä pystyt tavallaan turvallisessa ympäristössä tuomaan sitä esille.

Sara: Ja sitä pitää itse luottaa niihin omiin taitoihinsa. Koska se on aika iso juttu

Heini: Niin, kyllä.

Sara: Mutta tähän liittyen yhden asian haluaisin kyllä sanoa. Oon ehkä sanonut tän sata

kertaa ennenkin, mutta sanon vielä kerran. Jos siinä vaiheessa, kun meinaa sen gradun tehdä, niin alkää menkö töihin. Tehkää se gradu ensin. Koska ei siitä tule yhtään mitään. Se on tosi hidasta. Mulla oli ainakin niin, että yritin eka tehdä puolipäiväsenä töitä, ja gradua sitä sai silleen vähän edistettyä. Mut siitä ei tuu mitään, et tekee kaks tuntia päivässä gradua. Se ei vaan kerta kaikkiaan toimi, että siinä ei kerkee ajatella tai muisella mihin sattui edellisella kerralla jäämään. Vaan sit pitää oikeesti varaa aikaa kunnolla siihenkin.

Heini: Mä meinasin sanoa muuten ihan samaa. Mulle tuli ennen tätä haastattelua mieleen, että tehkää se gradu eka.

Sara: Tai ottakaa lomaa niin kauan, että se tulee tehtyä. Sopikaa, että palkanmaksu jatkuu sen jälkeen, kun on gradu tehty tai jotain tämmöistä. Koska se jää ja sit se on taas semmonen juttu, et töitä nyt voi tehdä ilman gradua. Mutta kyllä sitä asiakkaat oikeasti arvostaa. Esimerkiksi monissa julkishallinnollisissa paikoissa ei välttämättä työntekijäksi kelpaa projektiin ihminen, jolla ei ole sitä gradua valmiina.

Laura: Mulla on ehkä tähän graduun omakohtainen vinkki, kun mä sitä viime syksynä kirjoittelin. Olin kanssa ite haalinut siihen ohelle vähän liikaa kaikkea. Mutta sit mä olin myös mun graduparin kanssa päätetty, et tehdään siitä semmonen hauskaprosessi, et eihän sen tarttee olla niin kurjaa. Niin me oltiin yks viikko Konnevedellä siellä tutkimusasemalla kirjoittamassa, kun yliopistolta saa sinne apurahan ja toinen viikko me oltiin Ylläksellä mökillä kirjoittamassa sitä. Sit oli myös hauskaa oheistoimintaa siinä.

Sara: Joo, eikä siihen mun mielestä kannata koko graduun suhtautua sen kummemmin. Se on vaan vähän pidempi essee, mitä nyt yleensä kirjoitellaan. Ainakin me kognitiotiteellä oltiin hyvin opiskeltu kirjoittamaan tällaisia samanlaisia töitä vähän lyhyempänä. Kyllä se vaatii sen oman ajattelutyönsä, että sen saa puristettua itsestään.

Heini: Totta. Se ei oo niin vaikee kuin miltä se kuullostaa.

Laura: No sitten, kun moni opiskelija aina miettii miten se työelämä ja miten sitä työllistyy, et se ehkä välillä menee vähän ahistuksen puolellekin. Onko jotain sellaista, mitä te olisitte halunneet tietää ehkä opintojen aikana? Onks teillä esim ollut sitä kuinka hyviä arvosanoja pitää saada tai jotain muuta työelämään liittyvää?

Sara: No ainakin mä olin jo siinä vaiheessa, kun oli yliopistolla, että ketään ei ne arvosanat kiinnosta yhtään. Mut toki on hyvä tehdä hyvin kaikki asiat, mitä alkaa tekee. Ehkä se näkyy muussakin, jos haluaa rimaa hipoen kaikista suoriutua.

Heini: Ehkä ite panosti enemmän siihen ryhmähenkeen kuin arvosanoihin. Että loi mielummin niitä tavallaan, ei nyt voi sanoa kontakteja.. Pidin ihmisiä ympärillä tärkeämpänä kuin sitten niitä parempia arvosanoja.

Sara: Niin ja siis haluaisin muistuttaa, että hyvä on hyvä. Kolmonen tarkoittaa hyvää, se on ihan ok. Mutta ei niitä tosiaan kukaan todistusta ainakaan minun kokemukseni mukaan tullut kyselemään. "Minkäs arvosanan olet saanut siitä ja tästä kurssista?".

Laura: Onko sitten jotain muuta, joka ei liity välttämättä arvosanoihin, mutta mitä haluaisitte sanoa joko nuorelle itselle tai opiskelijalle, joka vähän miettii, että tuntee olonsa epävarmaksi sitä tulevaisuutta kohtaan.

Heini: Jos on epävarmuutta, niin kannattaa vahvistaa sit sitä varmuutta. Että heittäytyy

rohekasti semmosiin tilanteisiin, mitkä jännittää. Että nopeesti se lähtee se jännitys sitten pois.

Sara: Minun mielestä kannattaa ylipäättään tehdä jotakin, eikä jäädä semmoseen tilaan, missä vaan ahdistuu siinä, ettei ole mitään järkevää oikeita töitä - siis oikeita töitä tarkoitan nyt semmoista alan työtä. Vaan ihan vaan lähtee tekemään jotain, koska sit se saattaa löytyä se kiinnostus siinä matkan varrellakin. Tai se oma juttu voi löytyä, vaikkei sitä olis vielä löytynyt. Tai vaikka ois löytänyt, niin se voi olla, että se on ihan väärä. Sen huomaa sitten, että se olikin jotain ihan muuta.

Laura: Ei kyllä tässä on itekin tullut todistettua. Mun äiti aina tykkäs sanoa "kyllä ne asiat aina järjestyy", ja se oli maailman ärsyttävin asia kuulla, kun se ahdistus oli pahin. Mutta ihan tottahan se on.

Emma: Mutta loppua kohti mennään. Voitaisiin ottaa tähän vielä ajatuksia tulevasta. Eli miten tällä hetkellä näette teidän tulevaisuudet? Miten teidän ura jatkuu? Ja onko vaikka mahdollista, että palaatte joskus tänne yliopistolle?

Heini: Noo.. Yliopistolle palaaminen tuntuu tällä hetkellä itellä epätodennäköiseltä, kun on ne muutamat tukinnot jo taustalla. Seuraavaks mä kannan korteni yhteiskunnan kekoon keskittymällä perheeseen hetken aikaan ja palaan nykyiseen työhöni takaisin ens keväänä. Ja innolla ootan, mitä uutta siellä sitten on. Suht pieni yritys. Meitä on 18, niin siellä muuttuu asiat vimmatulla tahdilla. Mikä on sit jännittävää ja meinaan kyllä seurata heitä sitten äitiysloman aikana myöskin.

Sara: Mä en kans ihan varmaan tällä hetkellä. Mua kiinnostaa kyllä monia asia ja varmaan ainaviikottain mietin, et oispas kiva opiskella sitä, tätä ja tota. Mutta mä oon myös todennut, että tosi monia asioita voi opiskella tekemättä sitä yliopistolla tutkinto-opiskelijana. Ja sitä kautta mä oon ehkä vähän aatellut, kun mulla on näitä tutkintoja kanssa jo vähän sieltä ja täältä. Niin ehkä mä en vie opiskelupaikkaa sitten sellaisilta, joilla semmonen jo on. Tutkijan ura ei tällä hetkellä ainakaan kuullosta nyt ensimmäiseltä vaihtoehdolta myöskään. Mä olen itseasiassa tosi tyytyväinen nykyiseen työhöni. Mä saan tehdä siellä tosi paljon kaikkea erilaisia juttuja, mitä haluan ja keskittyä semmoisiin asioihin, jotka kiinnostaa ja opetella uutta. Ei sinänsä ole mielessä edes lähteä mihinkään työpaikan vaihtookaan. Sitä mieltii välillä, kun sanotaan "pitää vaihtaa työpaikkaa kolmen vuodenvälein, että kehitty", niin onko oikeasti pakko. Tätä en tiedä. En ole vielä saanut vastausta tähän keneltäkään.

Laura: Ainakin kuullostaa, että olette molemmat löytäneet sellaisen hyvän paikan työelämästä. Puhutte tollai ihanasti innostuen omista töistä.

Heini: Kyllä, mut sitten toisaalta, jos ajattelee vielä pidemmälle, niin yrittäjäyyttä ois kans kiva joskus kokeilla. Että jos löytää sitten sieltä omasta kokemusrepusta sit semmosen kombinaation, jota haluais lähteä koittaamaan ja omia siipiä myöskin. Niin ei se poissuljettu ole myöskään.

Laura: Aika näyttää.

Heini: Mm kyllä.

Laura: Entä onks teillä loppuun jotain vielä, mitä haluatte sanoa kuuntelijoille?

Heini: Eikun vaan tsemppiä opintoihin!

Sara: Ja pelottomasti maailmaa kohti!

Heini: Juuri näin.

Sara: Kyllä se löytyy se paikka sieltä, kun kokeilee kaikenlaista.

Laura: Kyllä.

Emma: Kiitos tosi paljon, et saatiin teidät tänään meidän podcast vieraiksi.

Heini: Eipä mitään, kiitos kutsusta!

Sara: Nimenomaan näin!

Emma: Ensi jaksossa palataan taas uuden aiheen pariin. Mutta jos tästä jaksosta heräsi ajatuksia tai kysymyksiä, niin voi niitä lähettää meidän Instagramiin @jyu.it tai sähköpostitse itcrew@jyu.fi. Alumnihaastatteluja on näillä näkymin tulossa lisääkin, joten lähetä ihmeessä kysymyksiä, joita me voidaan sitten kysellä meidän alumneilta. Palataan taas. Moikka!

Laura: Heippa!